

HÉTFŐI NAPLO

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egy évre 5 pengő II Félévre 2 5 pengő
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 10 fillér. Jügöszlávlában
1 dinár. Ausztriában 20 Groschen

POLITIKAI HETILAP
SZERKESZTIK:
DR. ELEK HUGÓ ÉS MANN HUGÓ

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGELI
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. ker., Rákóczi-út 30. szám
Telefon: József 308-96
Vasárnap (d. u. 4-16): T. 245-81, 245-82

Halálos áramszerencsétlenség következtében vasárnap estétől hajnalig sötétbe borult Budapest

Súlyos kellemetlenségeket okozott az üzemzavar A Hétfői Napló szedőgépei órákon át veszteltek. Perek lavinája az Elektromos Művek ellen

A vasárnapi világitási üzemzavart — melyről alábbi tudósításunk azámol be — este nyolc óra ötvenöt perctől kezdve áramhiány miatt megálltak a Hétfői Napló szedőgépei és sötétség borult a nyomdára. Órákon át folytonos ígéreket kaptunk az Elektromos Művektől anélkül, hogy az áramszolgáltatást tényleg megkezdtek volna. Kénytelenek vagyunk tehát lapunk mai számát a hajnali órákban ötszöröse emelt nyomda-

személyzetrel és kézszeredéssel előállítani.

Lapunknak késői és a megszokottól elütő megjelenéséért, amelyért teljes mértékben a főváros elektromos üzemét tettük felelőssé, t. olvasóink elnézését kérjük.

A Hétfői Napló szedőgépei negyedhétkor kilenc és félóra vesztégek után indultak meg ismét és éppen ezért a Hétfői Napló mai száma csak hat oldalban jelenik meg.

Vasárnap este súlyos szerencsétlenségből kifolyólag kellemetlen meglepetés érte a főváros lakóinak egy részét. Este kilenc óra előtt öt perccel az ötödik és hatodik kerület utcáinak egy részén váratlanul elhalványodott a villanykörték fénye. Sárán, sápadtan izzottak a körtek néhány pillanatig, majd teljesen elaludtak.

Az V. és VI. kerület utcáinak nagy részén, ahol az egyenáram telepek szolgáltatták az áramot, egyiptomi sötétség borult. Elképzelhető, milyen zavart okozott a világitási üzemzavar a vasárnap esti órákban, mikor legelőnkebb az élet Budapesten.

A világitási üzemzavar valóságos sakketáblára osztotta az V. és VI. kerületet és a közönség előtt szinte megmagyarázhatatlan módon lögrészterűen, észszevissza következett be az üzemzavar.

Egyes utcákban, ahol egyen- és váltóáram volt vegyesen, a házakban égett a villany, az utcákon sötét volt, másutt a földszinten lévő kávéházban égett a villany, a házában lévő lakásokra pedig sötétség borult. Hasonló volt a helyzet a villamos közlekedésnél is.

Egyes utazáskazsokon végig tömegével álltak a villamosok,

másutt pedig, mintha semmi történt volna, kivilágitva, vigan csillogtak a kivilágitott kocskik. Lényegében azonban az öt és hat kerületnek bizonyos pontjain okozott súlyos kellemetlenségeket az üzemzavar. A Teréz-köruton a Király-utcában, a Városliget környékén, a Nvudati pályaudvar tájékán és a Váci uti elején mindenütt kialudt a villany, ahol egyenáram volt és itt mindenütt megálltak a villamosok. A közönség között valóságos pánikot

idézett elő a hirtelen és váratlan sötétség.

A sötétben, vagy félhomályban csoportokba verődött a vasárnap esti forgalmas utak közönsége és előbb kíváncsiskodva majd növekvő idegességgel találgatta a sötétség okát.

A nyilvános helyeken és középületekben

is sok helyen zavart okozott a sötétség. A villanylámpák kialakása után koromsötétségbe borult a főkapitányság épülete. Itt azonnal megerősítették az őrséget nehogy valamelyik letartóztatott vagy őrizetbe vett fogoly megszökhesse a sötétségben keletkezett zavarban. Kialudtak a lámpák a túzólt kaszárnyában is. Ezekben a helyeken ideiglenesen gyertyákat és karbidlámpákkal segítettek a helyzeten.

A színházak

nagy részét megkímélte az üzemzavar. A Fővárosi Operettszínház éppen a kilencórás előadás megkezdésére készült, mikor kialudtak a lámpák. A közönség ijedten ugrált fel a helyéről, a színház alkalmazottai azonban megnyugtatták őket. Az igazgatóság intézkedésére a zenekar játszani kezdett, hogy ezzel lekösse a közönség figyelmét és eljót vegye a türelmetlenségnek, ragydániknak. A közönség egy része benn is maradt a nézőtérben a zenét hallgatni, más része pedig az utcán sétálva várta, míg rendbejön a világitás. Később az igazgatóság közölte a közönséggel, hogy az előadást már nem lehet megtartani,

a jegyeket pedig visszaváltják, vagy másnapra kicserélik.

A Nemzeti Színház Kamaraszin-

házának vészkiáratát egyenáram világitja, a színpadot pedig váltóáram. Így a színpadon volt a világitás és meg lehetett volna tartani az előadást, a tüzendészet rendelkezések szerint azonban nem szabad játszani, ha nem ég a vészkiáratoknál a lámpa. Az igazgatóság ezért

a második felvonásnál abba hagyta a darabot.

hogy megvárja, míg teljes rend lesz a világitásban. Majdnem hasonló a helyzet a Vigszínházban is, itt azonban nem akadt meg az előadás. A színpadot váltóáram világitja, úgy hogy nyugodtan tovább játszhatnak. A nézőtérben, a folyosókon és a büfében néhány percig sötét volt, itt először reflektorokkal világitottak, később pedig sikerült átkapcsolni az áramot és ekkor már ezeken a helyeken is helyreállt a világitás. Néhány moziban is zavart idézett elő a váratlan sötétség. A nagy mozik közül a Rádus mozinak váltott és egyenárama is van. Mikor az egyenáramvilágitás megszűnt, tíz percnyi zavar keletkezett, ott csakhamar átkapcsolták a vezetéket váltóáramra és azonnal kigyulladtak a lámpák. Hasonló volt a helyzet néhány mulatóban is.

A kávéházak nagy részét nem érintette a világitási zavar.

A legtöbb nagy kávéháznak ugyan is önálló villanytelepe van. Így zavartalan volt a világitás a New-York, Emke, Vigszínház és Abbazia kávéházakban. Kellemetlenebb helyzete volt a Kovács-kávéháznak, ahol kialudt az egyenáram és sötétség borult a vasárnapi publikummal zsúfolt kávéháza. A pincérek itt gyertyákat helyeztek el az asztalokon és gyertyafény mellett igyekeztek szórakozni a vendégek, akik a sötétségbe borult kávéház teraszáról tekintettek át az Oktogon tulsó oldalára, ahol ragyogó világgóságban uszolt az Abbazia-kávéház. Néhány kisebb kávéházban is kialudt a villany. Ezekben a helyeken szintén

gyertyákkal pótolták a villanyvilágitást.

A hirtelen bekövetkezett üzemzavar a kisebb kávéházakban néhány helyen súlyos kárt jelentett a főpincérek számára, mert a pillanatnyumulásban sokan fizetés nélkül tá-

voztak el és a főpincérek az im helyőg gyertyafény árnyékánál buslakodtak vesztéségük felett. A körüti paloták tejejére felszerelt hatalmas villanyreklámok közül egyik sem aludt ki.

A villanyreklámok óriási lénycsövái világitották a sötétségbe borult utcák egy részét.

Az utcai forgalom képeben is mutatkozott az üzemzavar hatása. A sötét, homályos utcákon alig tudtak átvérgődni az emberek az uttesten. Most valóban

nagy segítséget jelentettek a villanyrendőrök.

A villamos jelzőlámpák kigyulladó fénye nyújtott pontos tájékozást a járókelőknek és a közlekedési eszközöknek. Sok autó nyitott reflektorral robogott és így pótolta az utcai világitást.

Szerencsétlenség a Pálffy-téri villanytelepen

A sötétség bekövetkezésének pillanatában természetesen azonnal szűzával fordult a közönség felvilágosításért az Elektromos Művekhez, ahol azonban az első pillanatban senki sem tudta, hogy tulajdonképpen mi történt. Néhány percbe került, míg végre kiderült, hogy tulajdonképpen

súlyos szerencsétlenség következménye az üzemzavar,

amely nem is az Elektromos Művek hanem a BESZKART egyik áramfejlesztő telepén történt. A villamosközlekedés céljaira tudvalevően a BESZKART önálló villanytelepei szolgáltatták az áramot. Budán, a Pálffy-téren van az egyik hatalmas áramfejlesztő telep. Vasárnap este az áramfejlesztő gépháza alatt elhuzódó szuterén helyiségben tartózkodott a villanytelep két alkalmazottja, Miller Ottó főgépész és Peteliczky Dániel géppótló.

A gépházban dolgozó személyzet kilenc óra előtt öt perccel kisebb robbanásszerű dörejét hallott a szuterénből és ezzel egyidőben sisleterve hatalmas lángnyelvek csaptak fel az által helyiségből. Remélten rohantak le a szuterénbe, ahol sürű, fojtó füst gomolygott. Néhányan előre hatoltak a füstben, amelynek féskénél lángnyelvek kigyóztak. Mi-

kor átvergődtek a füstön, megdöbbenő látvány fogadta őket. A kábelvezetékek között félig eszméletlenül nyoszorógye, jajgatva fektűdt Müller és Peteliczky.

Mindketten súlyosan össze voltak téve.

Az alkalmazottak előtt az első pillanatra nyilvánvalónak látszott, hogy a szuterénben valamilyen módon téves kapcsolás történt valószínűleg a két ember vígzárlatosságának következtében

rüvidzárlat következett be és a lámpák összeégették őket.

Peteliczky a kezén és az arcán szenvedett súlyos sérüléseket. Müller Ottó főgépszt borzalmasan összeégették a lámpák.

A szerencsétlen ember testéről valóságos csafatokban lógott a hús, arca fellismerhetetlenségig eltört.

Elhaló hangon, jajgatva, nyoszorógye fektűd a padlón. A munkások azonnal értesítették a tűzoltókat és a mentőket. Ausch főfőszet vezetésével érkeztek meg a tűzoltók. Villanytelepen tudvalevően nem lehet vízzel oltani, mert a nedvesség vezeli az áramot és ezért speciális szerzőkkel, légnyomásos porszóróval dolgoztak s néhány perc alatt sikerült eloltani a tüzet.

Míg a tűzoltók dolgoztak, a mentők ápolás alá vették a két sebesült. A körülöttük állók megdöbbenve hallották, mikor a kinoktól félig eszméletlenül vesztett Müller elhaló hangon szólt a mellé álló rendőrnek:

— Lőjjen keresztül, mert megőrülök a fájdalomtól, vagy adjon ide a revolvert, magam végezek az életemmel.

A mentők bekötötték a két szerencsétlenül járt embert és a Szent István-kórházba vitték őket.

Megkezdődik a javítás

Az Elektromos Művek és a BESZKART szakemberei ezalatt megkezdtek a vizsgálatot, hogy megállapítsák, tulajdonképpen mi történt. Csakhamar sikerült megállapítani, miként következett be az üzemzavar.

A BESZKART Pálly-téri villanytelepéről kiinduló kábellelkel parallel haladnak az Elektromos Művek kábeljei, amelyek az ötdik és hatodik kerületi telepek számára szolgáltatják az áramot.

A BESZKART kábeléről áttűrt a zavar a Elektromos Művek kábeljeire is és így történt, hogy nemcsak a villamos közlekedésben, hanem az egyenáramu világításban is zavar keletkezett.

A BESZKART és az Elektromos Művek mérnökei és munkásai autók robotgat végig a kábelvonalon valamint az ötdik és hatodik kerületi világítást szolgáló áramjelző telepeken és gyors ütemben igyekeztek segíteni a pajon.

Fancsi Kálmán, a BESZKART üzemi főfőszetveleje a legelsőszabb munkáközben a következöket mondotta munkatársunknak az üzemzavarról:

— A BESZKART Pálly-téri telepe a főváros egyes területeire világítási árammal is szolgál. Itt történt a baleset. Növelte a zavart az, hogy az üzemzavar átszapor a városi vonalra is, ahol egyenáramu világítást szolgált az áramkör. Tíz óra körül úgy igyekeztünk segíteni, hogy azokon a helyeken, ahol a villamos még közlekedett, főként a budai oldalon, berendeltük a kocsikat a remizbe, hogy az így felszabadult áramot a világítást szolgáló kábelék áramkörébe kapcsolhassuk át.

Míg a szakemberek a világítás helyreállításán dolgoztak, rendőri bizottság szállt ki a Szent István-kórházba, hogy kihallgassa Müllert és Peteliczkyt. Müller kihallgatása megrendítő körülmények között történt. A szerencsétlen embert, mikor beszállították, már haldokolt. Az orvosok eszméletre térítették, azonban úgy látták, hogy életemmaradásához már alig van remény. Müller

családja papot hivatott és a szerencsétlen ember megáldozott és felvette az utolsó kenetet. Ezzel egyidőben agyánál megjelent a rendőri bizottság, hogy kihallgassa arról, hogy tulajdonképpen mi is történt a villanytelep szuterénjében.

Az orvosok kámforinjekciók alkalmazásával igyekeztek életet tartani Mülleren, aki töredékét mondatokban mesélte el, mi történt a szerencsétlenség percében. Elmondta, hogy a szokásos időben

kiment segédjével az ugynevezett márványszobába, ahová csak a főgépszek szabad belépni.

mert itt vannak elhelyezve a precízios finom kényes műszerek és a kapcsolóóráblak, melyeknek kezelése életveszedelemmel jár. Az éjjeli áramot akarta átkapcsolni. Alig fordított egyet-kettőt a fogantyukon, mikor hirtelen láng csapott ki és bekövettekelt a szerencsétlenség. Valószínűleg tartja, hogy

az olajsűrűknél történt a baj. Az olajsűrű-készülék a kábelék lehúzóóráblak. Az átkapcsolások, mikor az új áram betöltőd a kábelbe, a feszültség legyöze a szigetelést és így történt a szerencsétlenség.

Hasonlóképpen vallott a gépápoló. Vallomásokról jegyzőkönyvet vettek fel és a rendőri bizottság visszatért a főkapitányságra.

Kigyullad és újra elalszik a villany.

A javítási munkálatok során tíz óra körül egyszerre csak újra sápadt fényvel izzani kezdtek a lámpák

Alig tartott azonban egy-két pillanatra, újra kialudtak. Föltizenkettőkor megismétlődött a kigyulladás, most már azonban kellemetlen folytatása lett. A lámpák először szabályosan égtek, néhány perc múlva azonban vakító fényben kezdtek izzani. Egy-két percig tartott a szokatlan erős fény, majd a legtöbb helyen

hirtelen sietésgéssel kicsapta az áram a biztosítékokat és rövidzárlat következett be, azonkívül a villanylámpák fémszállal sercege kígtek és ismét koromsütéség keletkezett.

Az újabb üzemzavarnak állítólag az volt az oka, hogy segítségképpen az Elektromos Művek Horn Ede utcai telepéről akartak áramot vezetni a kábelékbe. A bekapcsolásnál azonban olyan nagyfeszültségű áram került a vezetékekbe, hogy a gyöngébb feszültségre berendezett vezetékek kígtek s a kórték fémszállai szétapattogtak.

Az Elektromos Művek vezetöége éjszaka félkettőkor azt a felvilágosítást adta, hogy egy Vilmos császár-uti kábelgöpcpont az üzemzavar következtében nemcsak hogy megrognálódott, hanem

a szó szoros értelmében szétrognálódott, elolvadt és formális ólomtömbbé olvadt össze.

A közönség nagy megdöbbenéssel fogadta az áramzavart, amely most már nem először fordul elő. Általában az Elektromos Műveket teszik felelőssé és többek között a Fővárosi Operettszínház is kártérítési pert indít az Elektromos Művek ellen.

A tisztiorvos vasárnap újból megvizsgálta a Szerdahelyi-u. 10. számú ház lakóit

A kiütéses tifuszbeteg Rosner Ábrahám-né a Szent László kórházba szállították

Vasárnap délelőtt megjelent a Szemere-utca 10. számú házban, ahonnan Rosner Ábrahám-né kiütéses tifusszal szállították a Pauer Károly dr. VIII. kerületi tisztiorvos és sorban megvizsgálta a lakókat. Különösen a gyerekeket nézte meg alaposan, de

semmi gyanus körülményt nem talált.

A tisztiorvos mindenesetre tudára adta a lakóknak, hogy a gyermekek nyolc napig nem mehetnek iskolába, a lakók vendégeket nem fogadhatnak és ha esetleg bárkit a legeszkélyebb rosszullett fog el, azonnal jelentse a tisztiorvos hivatalának.

A Szemere-utca 10. számú ház lakói még mindig a házban előfordult kiütéses tifuszbeteg hatás alatt állanak. Csoportokba verődve igaztalan tárgyalják a folyosókon és a lépcsőházban a ház szenczióit.

A kiütéses tifuszban megbetegedett Rosner Ábrahám-né a Szent László kórházban fekszik. Távól a többi betegől, külön szobában helyezték el. Állapota a vasárnap folyamán nem súlyosbodott és így remény van arra, hogy betegségeből felépül.

Rosner Ábrahám-né férje és gyermekei még mindig a fertőtlenítő intézetben vannak megfigyelés alatt. Maga az intézet igazgatója vizsgálta meg őket, de semmi gyanus körülményt nem tapasztalt, valószínű tehát, hogy Rosner-né hozzátartozóit nem fertőzte meg. A Rosner-család különben még egy héttig marad megfigyelt alatt.

Bethlen miniszterelnök vasárnap hazatért

Ma délelőtt veszi át hivatalát Vass József népjóléti miniszterrel — A miniszterelnök megérkezése után elsőnek Walkó külügyminiszterrel tanácskozott

Bethlen István gróf miniszterelnök vasárnap délelőtt hazatért nyári szabadságáról.

Bethlen István gróf miniszterelnök vasárnap hajnalban indult el Inkeről,

ahová pár nappal ezelőtt tért vissza Radványból. Vasárnap reggel hat óra husz perckor Nagykanizsán fölszállt a budapesti gyorsvonathoz csatló szalonkocsiba. A kalauznak meg hagyta, hogy az utazás alatt senkit, még csak be se jeltessen nála. Így azután a miniszterelnök teljesen egyedül ülözött szalonkocsijában Budapestre. Sijókön kiszállt és az étteremben megreggelizett. A kanizsai gyorsvonat menetrendszerűen pontosan

tíz óra harminc perckor érkezett meg a délvasuti pályaudvarra.

A vándorának szílen detektívek serege vont kordont a kiszálló miniszterelnök előtt. A detektívek élén maga Hetényi Imre főkapitány helyettes ügvelet a rendre. A miniszterelnök autója közelvenül a gyorsvonat utolsó kocsija, a szalonkocsi előtt várakozott, ughogy a miniszterelnök a gyorsvonatról ugraszólva egyenesen az autójába lépett be. A kormány részéről a pályaudvaron senki sem várta a miniszterelnököt, aki egyenesen a miniszterelnökségre palotába hajlott.

Bethlen István gróf miniszterelnök egykétnt vasárnap a kormány tagjai körül sem fogadott senkit. Telefonon is egyedül Walkó Lajos külügyminiszterrel beszélt, aki már reggeli tíz óra körül megjelent hivatalában. A miniszterelnök az egész vasárnapot családi körben töltötte. Dé-

után megjelent a margitszigeti lovasmórközésben. A miniszterelnök holnap délelőtt kezdi meg kormányzati tanácskozásait. Elsőnek Vass József népjóléti miniszter jelenik meg a miniszterelnökkel, hogy átadja a kormányelőni tennöket. A legközelebbi napokban esedékes a képviselőház őszi munkaprogramjának megállapítása is, ebben a kérdésben azonban előreláthatóan csak követlenül a Ház első, október tizennagytizedik ülése előtt lesz döntés.

»Antikart« R.-T. (Sternberg & J.) VII., Dob ucca 31. sz. Készítoy ucca saokozile régi keleti szönyegeket és antik bútoroké i nagy arat listetünk

Töredék és részvények et ezüstöt, aranyat, különleges bankjegyeket magas áron veszünk és az ellenértéket azonnal fizetjük. Levélleg is. Székely Géza és Társa Bankház, betéti Társaság Budapest, VIII., Rákóczi-út 78. (Baross-út 2.) Telefon: J. 322-08. Alap. 1906. Üzleti órák 8-10 este 6-ig

Jt az ősz, fenyegetnek a járványok, védekezünk Sypoform-mal.

PÁRISI KALITKA (PARISIEN GRILL) PAULAY EDE-UTCA 35. TELEFON: 83-74.

SU et MATRA groteszk táncok INESSA RATONA Deseu clasique Maud Miami & Jaques Delvannes a Polles Bejgere attrakció MADGE COFFIE a nagykerü mulatt énekesné Grass Ancel és Ilus A NÉGER JAZZ utolsó hónapja

Diskrét, ocsó, becsületes BOY VÁLLALAT Akáca-u. 4. — Minden megbízást vállal. Éjlel-nappali szolgálat József 430-50 Telefonok: Teréz 298-57 Oránként 1 pengő

XIX. magyar kir. Osztályorsjáték 80.000 sorsjegy, 40.000 nyeremény Minden második sorsjegy nyer! Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 500.000 pengő (egy fél millió pengő) Jutalom és nyeremények: 300.000 pengő, 200.000 pengő, 100.000 pengő, 50.000 pengő, 30.000 pengő, 40.000 pengő, 25.000 pengő, stb., stb. Összesen több mint 6 millió pengő, mely összeget készpénzben fizetük ki. Az 1. oszt. húzása október 22-én kezdődik. A sorsjegyek hivatalos árai: Nyolcad 2 P, Negyed 5 P, Fél 10 P, Egész 20 P. Sorsjegyek az összes árusítónál!

Magyarországon csak 1 elegáns AUTÓ ŰRVEZETŐ ISKOLA VIKTORIA AUTÓ ŰRVEZETŐ ISKOLA, BUDAPEST, VI., VÖRÖSMARTY-UTCA 53. SZÁM. TELEFON: TERÉZ 213-90

Lukács György a kormánypartban akciót indít a numerus clausus eltörlésére

A volt kultuszminister nyilatkozata a „békebeli“ liberalizmusról. — A külföldi magyar akciókban nagy ártalmunkra van a numerus clausus

Lukács György dr. volt kultuszminister hosszabb külföldi tartózkodásából a napokban érkezett hazra. Tekintettel arra, hogy Lukács György a kormánypart padjában nem egyszer télt bizonyos demokratikus felfogásáról, érdemesnek tartottuk, hogy kikérjük véleményét azokról a liberális nyilatkozatokról, amelyek legutóbb kormánypart képviselői részéről elhangzottak. Lukács György a József királyi herceg Szanasztorium Egységet elnöki szobájában fogadja a *Hétfői Napló* munkatársát és ismertetle álláspontját az aktuális kérdésről. Mindenekelőtt az iránt érdeklődünk, hogy mi a véleménye az egypárti párt sorában beszélhető általános liberális megmozdulásról. A következő válaszot kapjuk:

— Az én álláspontom ezekben a kérdésekben jórészt ismeretes, hiszen *liberalis megmozdulásról* nyílt színen is bizonyosítást adtam. Eny látom a helyzetet, hogy a magyar közvélemény egyes rétegeiben a liberalizmussal szemben megnyilatkozó ellenszenv *fogalomzavarból* származik, amit úgy magyarázok, hogy

a liberalizmus fogalma újabban eltolódott. Sokan a liberalizmust összekötötték a radikálizmussal. Eppen azért a legfontosabb teendőnek tartom a liberalizmus fogalmának helyreállítását.

Arra kell törekednünk, hogy a liberalizmus ismét régi, békebeli fényében tűndököljön.

Liberalis felfogásunk két alappillére van:

a) a tükös szavazati jog megvalósításának és a numerus clausus eltörlésének követése.

A tükös választási jog általános érvényű és az egész világra szóló intézmény. Ma már valóban Magyarországon az egyetlen alkotmányos állam, ahol még nyílt szavazás van érvényben. Be kell vallanom, nem egyszer vetették szemémre a külföldön jártunkban, hogy miként állhat még mindig fenn nálunk a nyílt szavazás elavult intézménye.

A külföldön elképzelni sem tudják, hogyan lehet még valóban a világon nyíltan szavazni!

A másik követésem a numerus clausus eltörlése, helyesebben mondván a *tanszabadság helyreállítását* előzve. Ebben a tekintetben is a külföldi relációk szempontját emelem ki és nem kések bevallani, hogy

maúnk külföldi akciókban nagy ártalmunkra van a numerus clausus törvénye.

Szükségesnek tartom ebben a vonatkozásban fölteinteni, hogy vannak államok, amelyek sokkal *brutálisabbak* a zsidókkal szemben, mint Magyarországon. Ezekben az államokban a gyakorlati élet területén szorítják hátra a zsidókat anélkül, hogy jogszabályokat alkotnának velük szemben. Itt van például Románia példája. Romániában a zsidóság összehasonlíthatatlanul nagyobb elnyomásban szenved, mint amekkora elnyomást nálunk a numerus clausus jelent. És mégis Románia a külföldön dicsekedt arról az a címen, hogy *előszékenyen bánik a zsidósággal*. Magyarországon pedig annak ellenére, hogy zsidó polgártársai hátról az a felb oltatás terén szenvednek elnyomást, azaz, hogy a tanszabadságot a numerus clausus törvénye korlátozza, egynemesen kiprovokálta maga ellen a támadások szakadatlan láncolatát. Joggal lehet azt mondani, hogy egynemesen *felhívuk a világ figyelmét magunkra* e példátlanul helytelen törvény statuálásával.

Közvetveben megkérdendők, nem *tarja-e* szükségének, hogy az egypárti párt *kebelében* akcióit indítson a numerus clausus eltörlése érdekében. Lukács György erre vonatkozóan így nyilatkozott:

— Milyet erre alkalmam nyílik: legelő parlamenti felszólalásomban szóva fogom tenni ezt a kérdést és elvi okokból — a külföldi közvélemény idevonatkozó

felfogásának kiemelése mellett — újra akkra szállok a tanszabadság teljes helyreállítás érdekében pártom keretén belül li.

Mint a numerus clausus elvi ellensége, természetesen az egypárti numerus clausus terve sem tölt el örömmel. En még mindig bizakodom abban, hogy a kormány liberálisab megoldást fog találni.

Az esküdtészek visszaállításáról Lukács Györgynek az a véleménye:

— En a magam részéről nem osztom azokat az aggodalmakat, amelyek egyesek az esküdtészek intézményével szemben emlegetnek.

Bizonyos korlátozást, különösen az esküdtészek elé tartozó anyagot illetően magam is szükségesnek tartok. A sajtópöröknek föltétlenül

esküdtészek elé kell kerülőniök. Azt a felhozott ellenérvel, amely szerint az esküdtészi tárgyalás fedozete alatt bolsevista agitáció fejlethet ki, *sulytalannak és alaptalannak tartom*, hiszen az esküdtészek intézményét kiképezte a bolsevizmus, mihelyt neki nem kedvező ítéleteket hozott.

A napokban elhangzott kormánypartii „liberalis“ nyilatkozatok után Lukács György komoly megnyilatkozása fokozottabb reményt nyújt azoknak, akik a demokrácia elveinek érvényesülését a kormánypart kezdeményezői remélik. A két hét múlva megkezdődő törvényhozási munkában a kormánypart liberális tagjainak mindenestre lesz elég alkalmuk arra, hogy demokratikus felfogásukról komoly bizonyosítást tegyenek.

Rátka! Károly dr.

Sulyos motorkerékpárszerencsétlenség a vasárnapi svábhegyi versenyen

A Karthausi-utnál felborult Kovács Andor versenyző motorkerékpárja

A svábhegyi autóversenyen vasárnap délelőtti sulyos szerencsétlenség történt, mely két sebesüléssel végződött.

Kovács Andor versenyző a Bp. 41—844. számú oldalkocsaras motorkerékpárján indult. Az oldalkocsiban Simon Ferenc foglalt helyet, akit gyakorlott mifáhrernek ismernek. A Karthausi-ut keresztelésénél, az éles fordulónál Simon Ferenc kihajolt az oldalkocsiból, hogy szabályszerűen ellensúlyozza a kanyarodás élet. Valószínű azonban, hogy véletlenül a kelletőnél jobban kihajolt, a kocsi elvezette egynuslyát és felborult.

Kovács Andor széles ívben kiröpült az ülésből és véresen terült el az uton. A közelben felállított kötözőhelyről azonnal odasiettek a mentők. Megállapították, hogy

Kovács koponyaalapú törést szenvedett, Simon azonban csak könnyebben sérült meg.

A mentők bekötötték Kovács sérüléseit és autón a sebészeti klinikára szállították. Simon Ferencet a helyszínen részesítették első segélyben. Az összetört motorkerékpárt levontatták a verseny pályáról.

Vasárnap reggel veszedelmes tűz pusztított a Metallum r. t. gyártelepén

Vasárnap reggel veszedelmes tűz pusztított a váci-úti gyárnegyedben, a Metallum fémgárban. A Váci-ut 69. szám alatti *Szivatny és Gépgyár r. t.* felparcellázott régi telepén működik a Metallum részvénytársaság fémgyára.

A portás vasárnap reggel észrevette, hogy a kazánház ablakain sűrű füstoszlop tör ki. Fellérmázta a háztűzoltókat, majd értesítették a központi tűzörséget is. *Eusch és Sturm* tisztek vezetésével kivonult a központi, a II., V., VI. kerületi és az önkéntes tűzörség. A tűz veszedelmesnek ígérkezett, mert közvetlenül a Metallum telepe mellett fekszik a *Holndonner* hordó- és dongafalelep, a *Magyar-Belga* fémgár, egy nagy textilüzem és még néhány kisebb gyár. A kazánház már teljes lángban állt.

attól lehetett tartani, hogy a tűz átterjed és kárt okoz.

A tűzoltók megszállták a szomszédos gyárak épületeinek tetéjét és 15b sugárból vizet árasztották le a lángban álló kazánházra. A környéken tuzott rémihetek terjedtek el és a szomszédokból nagy tömegben tödültek az emberek a tűz helyére. A Mosonyi-utcai rendőrlaktanyából egy szakasz rendőri vezényelték ki, akik *kordont vontak és visszazoritották az oltás munkáját megnehezítő tömeget*. Két órai megfeszített munka után sikerült lokalizálni a tüzet és elejét venni a további veszedelmeknek. A *kazánház teljesen leégett, más épületekben azonban nem esett kár*. Az ideiglenes megállapítás szerint a tüzet a kazánház elhelyezeti gézteretja okozta. Ez a reortia, amely az égési termékek ipari célokra alakítja át, felmondta a szolgálatát és így következett be a szerencsétlenség. A kár összegét és a tűz pontos okát a holnapi tűzvizsgálat során állapítják meg.

KERNÁCS
VI. Teréz-körút 45b.
Telefon: Teréz 256—75

zongoratermeiben hírneves mészáros zongorák és pianók legelőszéken kaphatók. Résztelje és — javítás hangolás

NEMZETKÖZI ORFEUM
TABARIN
A kilenc októberi műsor slágerai:
Kremolina & Darras csoport
a berlini Scala v. starjai
Dobrovits Márta és Tarnay Géza
vendégfelléptje
2 FARINTI
a prígai opera színlőtnesnel
Dónos Oszkár új kupléival
3 HOUSTONS
A legjobb perche akrobaták
Anna Karlova
Duvell & Meils
A favorit zene és táncoktató
JERRY de FINYES
és a **Kisérő műsor**
Kezdeté 10 órakor
Ma záróra **5** órakor

R Pálmaterem
megnyílt
okt. 1-én, szombaton este
Tánc Jazz
Téli kertben
(szép idő esetén a pálmakertben)
és
Kávéházban
minden este
nagyváradi
Bura Károly és Sándor
cigányzenekari muzsikáknak
Ötórás tea
Tánc
minden vasárnap és ünnepnap a
Téli kertben
Házunkivüli rendelések. — Kilőn ter-
mek. — Telefon 10333. 410—20.

ADMIRAL
az előkelő világ találkozóhelye
A házi jazz-band mellett
Bécs kedvelt zongorahumoristája
Magyar-utca 5. Telefon: J. 454—49.

Még 2-szer Oroszország
Pénteken Yvain új operettje
Csattan a csók
Hiller, Csontos, Fejes, Kertész Dezső, Gombaszögi Eia,
Sarkadi, Z. Molnár, Dénes, Kertész Ödön, Hahnol, Kőszá,
Mészáros Paulette, Székely Ibolya
MAGYAR SZÍNHÁZ

Az „Ideal“ pelypaplan,
Moieg, tartós, mint egy katlan!
Gyönyörű mintákban, garantált pelytartó. Megtekintés és mindennemű felvilágosítást adunk a legelőszékenyebben, levőben is. Régi pelyh dunyhából új Ideal paplant készítünk
— Andor „IDEAL“ paplangyár IV. Kamermayer Károly-ú. 1

Ma, hétfőn, kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap
A zenélő óra
a Vigszínházban

A beszélő majom
Raul Walsen, a „Nagy szüret“ világhírd
rendezőjének új attrakciója
Jön! Jön!

HIREK

A nyolcvanéves Hindenburg

Berlin, október 2.

Hindenburg birodalmi elnök nyolcvanadik születésnapját nagy ünnepélyességgel ülték meg Berlinben és a birodalom minden részében. Az ünnepségeket főszereplő vezette be, amely után a birodalmi elnök a birodalmi kormány tagjait fogadta. Ezután a porosz államkormány tagjai tisztelgtek Hindenburgnál Braun porosz miniszterelnök vezetésével. Utánuk a diplomáciai kar, a német birodalmi gyűlés elnöksége, a birodalmi véderő képviselői, a porosz tartománygyűlés, majd Berlin város képviselőtestvénei, a berlini főpolgármester és a régi hadsereg képviselői tisztelgtek Hindenburg előtt.

Berlin városa az ünnep alkalmából zászlószobát ültetett. Az utcákon belátatlan lövegek várakoztak az elnökre, aki délután négy órakor az Állatkert előtti térre hajtott és itt fogadta a német ifjúság hódolatát. Az utvonalmenő mentő autókát virágokkal díszítették fel. Az ifjúság tisztelgése után gyermekkoros adott elő hazafias dalokat. Az elnök ezután a tömeg meg-megújuló lelkes tüntetésétől és ünneplésétől kérésre visszatért a birodalmi kancellári palotába.

A külföldről 392 német egyesület részéről érkezett üdvözlő távirat.

A Hétfői Napló új helyisége. A Hétfői Napló szerkesztősége és kiadói hivatala új helyiségekbe költözött. A szerkesztőség és kiadói hivatala magnagobbított új helyisége mártól kezdve a Rákóczi-ut 36. számú ház első emeletén van. Telefon: József 308-98. Vasárnap délután 4 órától kezdve a nyomdai szerkesztőség tovább is változatlanul a Globusnyomda épületében van. Telefon: Teréz 245-81 és 245-82.

— Annóvi kedden délelőtt érkezik Budapestre. A Hétfői Napló szombat-helyi tudósítójának értesítése szerint Apponyi Albert gróf Gyöngyösapátiól kedden reggel utazik el a fővárosba. Apponyi gróf Szombathelyről a reggel félkilenc órakor induló gyorsvonattal utazik a fővárosba, ahová délután egy óra 40 perckor érkezik meg.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet vasárnap az időjárásról a következő jelentést adta ki: A felhőzet csökkenésével az eső szünetére várható lényegesen hőváltozással.

Fleming & Dancer

a világhírű néger táncospar a Tánccsalóban Révay-utca 18.

— Ripka Ferenc ünneplése. A Budai Társaság Ripka Ferenc májvennapján a budai Vigadóban nagy vacsorát rendez.

— Hirtelen halál a VI. kerületi előjárásigazgató. Kócsy Ferenc, 62 éves nyugalmazott tisztviselő a VI. kerületi előjárásigazgatói székében a múlt héten rosszul lett, átszívelt és pár percre múlva meghalt. A rendőri bizottság intézkedéseire a holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Bardy & Barty

hawaii táncospar a Tánccsalóban Révay-utca 18.

— Öngyilkos urasszony. Masi Istvánné egyi formánál a délutáni 22 éves felesége családilag viszály miatt öngyilkosságot követett el. Előzetes orvosi állapotban beállították az egyi irgalmasok kórházába.

— A László és Fekete cég mártól, hétfőtől kezdve szrenziós árleszállítást léptet életbe. A szrenziós díjazás és a téli szöveteknek visszamaradt részét, az eddigi mértékbenként 25-30 pengős árak helyett 8, 10, 12 és 15 pengős áron árulják. A László és Fekete cég útjában a kőbányászat szűk rétegeiben nagy tetőre tállal.

Boroshordó

új és használt, 100 literől 850 literig azonnal szállítással minden mennyiségben kaphatók. Bühm hordógyár, Szabolcs-utca 19. Telefon: Lipót 902-03.

Ujabb kislakásokat akarnak építeni a bankok a főváros részére

19 millió pengőt fizet ki a főváros a jövő hónap elején elkészülő bérházakért

November elsejére elkészülnek a bankok által épített kislakások bérházak és a főváros egyidejűleg ki fogja egyenlíteni a bankok számláit. A tanács ugyanis elhatározta, hogy egyszerre fizeti ki a házak építési költségeit, mert így megszabadul a több mint 7 százalékos kamattérhektől. A legutóbbi tanácsülésen foglalkozott ezzel a kérdéssel a felhatalmazást adott arra, hogy a bankok járandóságát, ami 18.856.000 pengőt tesz ki, e hó végén egyösszegben fizethessék ki. A tanács már több százezer pengő előleget is kiutalt az összeg terhére.

A napokban a bankok részéről újabb ajánlatot kapott a főváros, amelyben kérik a nyilatkozatuk további bérházak felépítésére is. Ajánlatukban nem kívánják, hogy a főváros egyösszegben fizesse ki az újonnan építendő házak költségeit, hanem a főváros érdeklődését felkeltik, még arra is haj-

landók, hogy a kedvezőbb hitelviszonyokra való bivatkozással

előnyösebb feltételeket szajlanak. A tanács egyelőre még nem válaszolt az ajánlatra, mert nem tudja, miként vélekedik a törvényhatósági bizottság a bankok részében történt építkezések esetleges folytatásáról. Az tény is úgy a tanács, mint a közgyűlés is elismeri, hogy még sok ezer lakásra volna szükség csak abban a ténnyel, hogy a vélemények, hogy a hatóság, vagy a magántervezésnek gondoskodjék-e a további lakáselkészítésről.

A tanács most lapozgatódik a közgyűlés tagjainál álláspontjukra vonatkozóan, s ennek eredménye alapján fog határozni abban, hogy folytatassa-e a lakásépítkezést s ha igen, igénybe vegye-e újra a bankoktól közreműködést. Előrelő függetlenül azonban még ebben az évben megkezdik a főváros saját részében három új bérház építését.

Német tőkések dollár-kölcsönével kifejlesztik a Margitszigetet

Luxus világtürodhelyet varázsolnak a Margitszigetből — Budapestten tárgyalnak a német csoport megbízottjai

Két nap óta nagyjelentőségű ügyben tárgyalnak Budapestten egy berlini tőkecsoport megbízottjai. A Margitszigeten tervezett nagyszabású átalakításokról van szó, amelyhez a német tőkecsoport bocsátana pénzt a sziget igazgatóságának rendelkezésére.

Mióta a főváros, illetve a Közmunkatanács magához váltotta a Szent Margitsziget Gyógyfürdő Rt. tulajdonjogát, állandóan foglalkoznak a tervvel, hogy kifejlesztik a szigetet és világvilágnyilvánban is számottevő fürdőhelyet létesítsenek Budapestten.

Magyar Briont akarnak csinálni a Margitszigetből, amelyet erre éppen gyönyörű fekvése predesztinál. A Közmunkatanács felügyeleti joga alá tartozó részvénytársaságnak azonban nem áll rendelkezésére elegendő pénz, amelyet ezt a tervet meg lehetne valósítani és ezért a tőke megszerzése céljából tárgyalásokat kezdek.

A tárgyalásokba most bekapcsolódott egy berlini magán-tőke-csoport, amely kölcsön, vagy finanszírozás formájában hajlandó megfelelő tőkével hozzájárulni a nagyszabású terv megvalósításához.

A Hétfői Napló szerkesztősége és kiadói hivatala a Rákóczi-ut 36. szám alá költözött. Telefon: József 308-98. Vasárnap este változatlanul Arad-utca 8. Telefon: Teréz 245-81 és 245-82.

TÁNCPALOTA

Révay-utca 18. Ma záróra reggel 5 órakor

— A m. kir. Osztályosrajtók részvevői közül legutóbban régi sorsjegyszámaikat tartják meg, mert úgy előnyösebben kihasználhatják az új sorsjegyeket. Emiatt áll aránylag kevés sorsjegy az új sorsjegyekre az október 22-én kezdődő sorsjátékban. Siessen tehát, magának egy sorsjegyet biztosítani, mert legutóbb is sokan — akik az utolsó napon akarták sorsjegyet venni — már nem kaptak.

— A műegyetem megnyitó ünnepe. Vasárnap délelőtti tartotta megnyitó ünnepséget a József műegyetem. Az ünnepségen megjelent Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, Magyary Zoltán, Forster Gyula miniszteri tanácsnok, Balogh Jenő, az Akadémia főtitkára, Fincsy Jenő rektor, Martin Aurél Károly Kristóf dékánok, Groz Emil egyetemi tanár és a tudományos élet számos tagja. Szarvasy Imre dr. lelepk rektor után Sztty Kálmán dr. ezévi rektor mondott ünnepi beszédet.

— Sas Néel sírreléke. Vasárnap délelőtti avatták fel a rákoskeresztúri temetőben Sas Néel sírreléket. Az ünnepélyen Dénes Lajos, valamint a Szénész-és Zenész-Szövetség képviselői tartottak emlékszókat.

— Francia tanfolyamok. A francia követség védekezősége alatt nyelvtanfolyamok létesültek. A tanfolyamok már megkezdtek működésüket, dr. Orel Géza felsőkereskedelmi iskolai igazgató vezetésével. Az idei tanévben új tömeges volt a beiratkozás, hogy felülmutta minden eddigi évek halgatói számát.

UJFEJEZETNYOMDA
Közvetlen Értékesítés
KÖZEL KÉT ÉVTIZEDESI TÖRTÉNETÉBEN
EDDIG 120 FLENTÜL
OLDAL 172-180
OLDAL 1632
OLDALAS MELYNYOMÁSÚ MŰMELLEKLETET
GÁZDAGTOTT TÁJTAG KÖNYVLEJZ HETENKÉNT
Kérlek meg a

— A kormányzó a szentesi kiállítás. Szentesről jelentik: A kormányzó ma reggel Szentesre érkezett, hogy megtekintse a gazdasági kiállítást. Az ünnepélyes fogadtatás a megyeháza előtt zajlott le: itt várta az államfőre a vármegye és a város díszmagyaros előkelőségei, továbbá Hermann Miksa kereskedelmiügyi és Mayer János földmívelésügyi miniszterek. A vármegye nevében Farkas Béla főispán, mondott üdvözlő beszédet, amelyre a kormányzó nagyobbszű beszédet válaszolt. A vármegyei elnöktől a kormányzó a kiállítás megtekintésére indult. Délben Farkas Béla főispán ebédet adott a kormányzó tiszteletére. Utána az államfő délután két órakor autóján kenderesre utazott.

LŐSPORT

Lovaregyleti versenyek

1. Kardos (5/6) Gutai, 2. Felpezer (6) Gulvász, 3. Kapatos (3) Scheibel 1/4 h. 4 h. 10/15.
- IV. 1. De buzony (6) Kovács, 2. Solyom (2) Gutai, 3. Flaminia (3/4) Scheibel, F. m. Marika II., Ponde-rov, Tatarnag, Mandoline, Eszerny, 1/4 h. 3/4 h. 10/19, 10. 14, 15.
- III. 1. Tiszvári (1/4) Esch, 2. Sita (parf) Szabó, 3. Neze (6) Gutai, F. m. Pirouette, Fabula, Katinka, Kijudja, Fejh. 3 h. 10/31, 12. 11, 13.
- IV. 1. Jankó (4) Weverman, 2. Fagony (16) Hübner, 3. Radió (3) Scheibel, F. m. Szamos, Mag-duska, Hermelch, Monsoon, Cinkos, Dacos, Ellőrlő, Peter Pap, Babó, G. 1/4 h. 10/19, 49. 71, 22.
- V. 1. Göröngös (2/4) Gutai, 2. Bánat (16) Schei-bel, 3. Seinusz (7/8) Szabó, F. m. Passerera, Char-leston, Dorus, Daruhát, Baghira, Fatrona, Eaton Rock, Társadó, 4. 2 h. 10/23, 16. 12.
- VI. 1. Kariás (2) Caut, 2. Ne busulj (3) Horváth, 3. Apor (6) Balos, F. m. Alperes, Hogy volt, Charmé, Biendla, Letene, 1 h. 3 h. 10/23, 21, 20, 20.

PÉLE-MÉLE Kó k-M ad ár
Telefon: T. 202-85.
Az októberi rekord táncosnő Bemutatója
Felépítők:
Miassa Dejabouri
a mulatt Venus
Csongery Ducl
Georg & Mariette
Achmed Ben

Még néhány 3-4 szobás lakás és 2 szobás garconlakás

Délfalvánál, (75-ös villamos első megállóhelye) minden komforttal, 1, 2, 3, 4 szobás lakások, lakásoknál megvilágított fürdőszobák és melegvíz-fűtési berendezéssel, (külön járulék nélkül) könnyűfűtési-felvezetők mellett

novemberi beköltözésre olcsón bérelhető
Bővebbet (vasárnap is) SRJÓ LEO vállalat irodájában VI. Nyármező-utca 27.

Legjobb Legjobb Legelőbb
PAP LAN PAP LAN PAP LAN
kártyaszerű, vas- és rézbátorgyárnak
Szavony, pokróc, tűzhány, ágó- és asz-talozók, gyémántok, szőnyegek, kőny-szoba-, előszobák és kerítőkörök, erők és szék minden kivitelben kaphatók
GICHNER JÁNOS
Budapest, VII. Erzsébet körút 10.
Száz katalogus 33 fillér ellenében postás küldök

Dr. KAJDACS szakorvos rendelés-467-8-ig VIII. József-körút 2. sz. Jert és női betegnek

A Lyon Léáról beszél s az Omniába özőnik egész Budapest!

SZÍNHÁZ - MOZI

Miért kellett Rott Ferencnek rövid uton elhagyni a Royal Orfeumot?

Rott Ferenc, a Komédia igazgatója a színház egyik páholyából nagy feltűnés kíséretében kiráncigált két előkelő pesti színészt

Ez a tipikusan csunya pesti történet két részre oszlik. Mindkét rész főszereplője Rott Sándor kiváló komikus fia, Rott Ferenc, aki im' végre egyszer kettős főszerephez putolt. Igaz, hogy nem a színpadon...

A Royal-Orfeum multihavi műsora első felében „Nisnyinogorod” című táncos tréfát mutattak be, amelyben Rott Ferenc is játszott. Most, hogy Rott Sándor, a kitiűnő, elismert színész, a Komédia „vezérigazgatója” lett, Rott Ferenc pedig apja szárnyai alatt ugyanott igazgatói minőségben szerepel, engedélyt kért és kapott Zerkovitz Bélától a Royal-Orfeum igazgatójától arra, hogy a Komédia nyitása napján a „Nisnyi novgorod” című tréfa a műsor második felében jöhessen.

Zerkovitz Béla a Royal-Orfeum műsorát ennek értelmében lojálisan átrendezte és úgy tervezte, hogy a Komédia premierjére való tekintettel a tréfa a műsor második részében, 11 órakor kerül sorra. Elmúlt már a szokásos szünet, egymástán pergettek le az artistaszámok. Rott Ferenc még nem érkezett meg a színházba. Elérkezett a Nisnyi novgorod tréfa ideje és Rottot még mindig hiába várták az orfeumban. Igazolt telefonálás indult meg, mert az előadást a megakadás veszélye fenyegette.

Végre Dénes Oszkár állt ki kínos pauza után szólóan, hogy megmentsse az előadást. A közönség boldogan tapsolt neki. A történelmi hűség kedvéért kell azonban megállapítani, hogy sem akkor, sem azután a közönség nem vette észre, hogy Rott Ferenc hiányzik a műsorból.

Mert mi történt ezalatt a kulisszák mögött? Fél tizenkét órakor megérkezett Rott... Zerkovitz, csendesen megjegyezte: — Ezt megköszönöm magának! — Miit...? — pattant fel heveser a hátsólény. Szó azót követelt. Zerkovitz nem hagyta elfajulni a helyzetet, hanem nyugodtan és este féltékeny sarkon fordult és még az este lefekvés előtt a Budapest legújabb keletti direktorává, hogy nem reflektál a működésére.

Zerkovitz igazgató erről a következőket mondja: — Igaz, a dolog. Erről addig bővebben nem nyilatkozhatom, amíg a választott bíróság nem ítélkezett. En ugyanis kettős ok

„A MOTOR”
Rajna Alice és Salamon Béla felléptével
Terézköruti Színpad
októberi műsorában
Kezdeté fél 9 Telefon 265-54

4 angol és amerikai sláger!
Moulin-Rouge

Budapestben **BROADWAY** a legjobb
Fővárosi Operettszínház

Mesék az írógépről — a Városi Színház szombati premiérje
Romantika + Jókedv. + Látványosság. + Melódia. + Tánc.
Legdrágább hely 6 pengő.

a lokál tulajdonosának joga van a kabaréra bemeneti engedélyt adni, Silber Andornak pedig álmában sem juthatott eszébe, hogy az ugys üres páholyban ne láthasson vendéglő a műsor vége felé két előkelő pesti színészt.

Alig, hogy elhelyezkedtek a páholyban, egy jegyszédő jelent meg és megkérdezte tőlük: — Ki engedte meg az uraknak, hogy ide üljenek?

— Az üzletvezető ur! — felelték nyugodtan és tovább nérték az előadást.

Pár pillanat múlva az ingerültsgégtől rekedt hangon kiabált feljűk valaki! — Itt nincs semmiféle üzletvezetőnek ahhoz joga! Hagyják el a páholyt! Különben..

Hátraneznek és megpillantják a rákvörösen gesztikuláló Rott Ferenc igazgató Szóhoz sem juthattak, mert Rott Ferenc az egyik

indignálódó színészt a kabátjával fogva kezdte kiráncigálni a páholyból, a nézőtérben persze észrevették ezt a botrányos jelenetet és az előadás kinos botrányba fulladt volna, ha a két színész gyors lépésekkel nem hagyta volna el a színházat. Rott Ferenc napóleoni pózát és inkolligádis viselkedését, későbbi bocsánatkérésére ellenére is bejelentették a Színészszövetésnek.

Stóth Zoltán.

SZÍNHÁZI NAPLÓ

Az Operaház karmesteri pulpitusának vendége van Schalk Ferenc bécsi zenelajstromos személyében. Erről a kitiűnő úrról eddig csak azt tudtuk, hogy ő az, aki sorra elhalászta a nagy magyar énekes tehetségeket Radnagyi operaházi igazgatónk orra előtt. Most azt is megtudhattuk, hogy gorbomáskodik. A zenekar tagjaitól volt tegnap nagyobb fajta incidense, amely után a zenekar önértékesítő tagjai erőlesen kikérték maguknak a megadandó hangot. Ezt az incidenst azonban a próbabeli láztabella nagyobb kilengésénél tudjuk be, csak azt nem értjük, hogy miért adott Radnagyi Schalknak alkalmat arra, hogy kilenghessen. Tudnillik mi szákségünk van Schalkra, mikor Radnagyi kijelentése szerint az Operaház karmesterkérdése eldörögve megoldott. Schalkot könnyű idehozni a rigárdi, viszont nekünk az lenne szimpatikusabb, ha Radnagyi menne Bécsbe vendégségbe. Esetleg hosszabb időre. Ezt a szöveget igazán meglehet nekünk Schalk.

Pénteken tartja a szezon első bemutatóját Szomaházy-Békeffy-Lajthay „Mesék az írógépről” című nagy operetjének premierjét a Városi Színház. Az operettből már teljes próbát tartanak és a kitiűnő bizakodó hangulatot csak az a szomorú esemény zavarja meg, hogy az egyik szerző,

Szomaházy István beteg. Vasárnap délután megfogottuk a gégehurvóiban szenvedő írótlakásán, aki a Városi Színház új operettjéről a következőket mondotta: — Sajnos, betegségem megakadályozott abban, hogy a legkedvesebb regényem színpadi változatának próbáin jelen lehessen. Egyetlen próbát sem láttam az operettből, amely pedig nagyon érdekel. Sebástyan Gézály azonban nagyon kedvesek, úgyiszórván napokig elmondják az újabb és újabb helyzetet és a darab kialakulását. Így gondolhatunk és közpölteiben jelen lehetek a „Mesék az írógépről” próbáin, amelynek premierjét sajnos, a Liget-szamatáriumban fogom végigjárni. A regény átdolgozást rendkívül szerencsésnek tartom és sokat várok tőle. Különösen jólesik, hogy Honthy Hanna szerepet vállal az operettben. Ugyanaz a Honthy, aki a „Három a tánc” című színpadi munkám sikerének főszerepe volt. De nagyon kellemes emlékek fűződnek ugyan ezzel az operettel kapcsolatban Darrigó Korndósi is és nagyon sokat hallottam itt a betegágyamban Kády, Ernő rendezői szemléletéről is.

Ma zártkörű, intim közönség jelenlétében házi főpróbát tartottak a Belvárosi Színházban az új Fedák-darabban. A Szombatesti hölgy házi főpróbájának közönsége megalapította, hogy

uj Fedák-sláger született és sokat tapsolt a népszerű primadonnáéra, valamint a többi szereplőnek.

A Royal Orfeum októberi műsora egy sorozat kiváló artistaszámot kívül

uj tangóságot adott Pestnek. Zerkovitz Béla szállította a szezon tangóságról, amely minden bizonnyal már napok múlva nagyon népszerű lesz Pestben. A sláger címet Tango d'amour és Sárogy Mihály interpretálásában kerül a közönség elé. Márkus Alfréd pedig szenzációs bluessláger adott ugyanebben a műsorban Pestnek, Dénes Oszkár pompás kövételével. Az artista műsort természetesen a Loyál kutyaidomító bravurja dominálta, de nagy szerepet kapott a többi artistaszám is, így elsősorban Sam Linfield társulása és három táncosnő, a Tété, Tassoz és Mite Ládina, akik Páris hangulatait hozták a Royal színpadára. Ma délután a Budai Színházban a

Náni című népszínművet elevenítették föl, amelynek főszerepét Páris Na, alakította nagy sikerrel. Ercköly Lászlónak, Sikknek, Pallónak és Lakatos Ilonkának sokat tapsolt a Budai Színház közönsége. Németh Julikától háromhónapi halgatás után, ma levél érkezett e sorok írójához. Németh Julika értesíti a pestieket, hogy Zürichben a Zentral Theaterben lépett fel egy hónapja, ahol az ott tanuló kétszáz magyar diák bucsúzásakor olyan

magyar estét rendezett részére. amely sokáig emlékeztet marad Zürichben. E bucsúestén ugyanis ez a kétszáz magyar diák pirosfűzőből szalagos hatalmas koszort nyújtott át a kiváló művésznőnek, aki a közönség előtt nyílt színpadon mondott köszönetet. Németh Julika Zürichből Rotterdamba utazott, ahol a Stadttheater vendége.

Ma a nagy **SZEZONMŰSOR** bemutatása
Kezdeté 10 órakor.
Moulin-Rouge

Belvárosi Színház
A keddi (okt. 4-iki) első előadásra már minden jegy elkölt.
A szombatesti hölgy
SUZY:
Fedák Sár

GRETE GARBO
és
JOHN GILBERT
csókolni tanítják meg Budapestet
Megfilmesítették Sudermann Egyszer volt című híres regényét

Filmkörükbön mint nagy szenzációt emlegették azt hírt, amikor a Metro-Goldwyn film-társaság óriási honorárium ellenében megvette Sudermann „Egyszer volt” című regényét. A regény filmesítési joga sokáig nem volt eladó, mert Sudermann kiadójának megfizethetetlen összeget kért érte. A Metro-Goldwyn is csak úgy tudta a regény filmesítési jogát megszerezni, hogy Hollywood kimonodott legeszebb filmszínésznőjének, Grete Garbonak szerződését felmutatta. Grete Garbot tavalyról a

Most kezdődik a nagy szezon a **VÖRÖS MALOMBAN**
Előkelőségek találkozó helye
Moulin-Rouge

Az Andrassy-uti Színház műsora vezet!
Csörtos-Rátkay vendégjátéka
A legdrágább jegy 6 pengő
Az egész városban beszélik, hogy ennél szebb, jobb és élvezetesebb műsor évek óta nem volt látható. Csörtos-Rátkay szenzációs vendégjátéka. Óriási siker! Állandóan telt házi! A legelősebb színház!

Tengerre, Abelesz!
KACAGÓ VIHAR AZ OCEÁNON ÉS A NÉZŐTÉREN Csütörtöktől
Décsi Mozi

A Vígyszínház jövő hete
Sikerműsor.
A Vígyszínház jövő heti műsora így alakul:
Hétfőn, kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap:
A szélis éra
keddi színe.
Szerdán
pénteken pedig a
szerepel a műsoron.
Vasárnap délután
A Noszty-Sz. csoda Tóth Marival
móroskált helyarátkkal.

Ma a nagy **SZEZONMŰSOR** bemutatása
Kezdeté 10 órakor.
Moulin-Rouge

SPORT

Balázs László (Sunbeam) az első győztese a KMAC svábhegyi versenyének

Az előkelő társadalom általános érdeklődése jegyében folyt le vasárnap délelőtt a Királyi Magyar Automobil Club svábhegyi automobil- és motorkerékpár-versenye, amelynek során a közönség sportelvezetést egy sajnálatos baleset zavarta meg. Erről lapunk más helyen számolunk be. A jól sikerült verseny kellemes meglepetése Jordán Endre győzelme a 250 köbcentiméteres kategóriájú gépek versenyén, aki pompás győzelmet aratott az osztrák Franz Reichert felett.

A verseny abszolút győztese Balázs László (Sunbeam), aki osztály- és pályarekord alatt győzött. A verseny kategóriagyőztesei a következők:

Motorkerékpárok (175 kcm): f. Geiss Artur (DKV) 4:32.61, osztályrekord (250 kcm), 1. Jordán Endre (Sano 1927) 4:43.60, (350 kcm): 1. Urbach László (AJS) 4:7.30, (500 kcm): 1. Balázs László (Sunbeam) 3:51.8, Osztály- és pályarekord. (850 kcm): 1. Karl Gail (osztály) (BMW) 3:56.78, Osztály- és pályarekord. Motorkerékpárok mellékkocsival (360 kcm): 1. Balázs László (Sunbeam) 4:39.43, Osztályrekord.

Túraautomobilok (H. 500-750): 1. Szmek Viktor (Weiss Manfréd) 7:51.22, rekord, (G. 750-1100): 1. Kaszala Károly (Rower) 6:20.24, (G. 3000-5000): 1. Wolfner László (Steyr) 4:26.2.

Spotkocsik (G. 750-1100): 1. Schuller (Amilcar Sport) 6:11.93, rekord. Versenykocsik (F. 1100-1500): 1. Dr. Fedy Pál (Bugatti) 4:31.32.

Margitszigeti lovasmérkőzések
Harmadik nap: Vasárnap

Vasárnap délelőtt és délután tartotta meg a Nemzeti Lovarda Egylet a margitszigeti MAC-pályán az országos lovasmérkőzések 3-ik napját. Az időnként szilárd eső ellenére jelenlétekeny számú közönség sorában ott láttuk az arisztokráciának a lovasport iránt érdeklődő tagjait. A mérkőzéseket igazgatta J. Nyky Kocsárd, a honvédség főparancsnoka s Ágya-Papp Sándor altábornagy, honvédelmi államtitkár is. A délutáni órákban megjelent a MAC-pályán a nyaralásból a vasárnapi napon hazaérkezett Belhelen István gróf miniszterelnök neje s fia társaságában és végignézte a mérkőzések lefolyását.

A vasárnapi országos lovasmérkőzés részletes eredményei a következők:

I. Urak díjlovaglása, 1. Németh Dezső "Bóbolna" lova, lovagolta a tulajdonos. II. Hölgyek díjlovaglása, 1. Eber Árnildia "Abrecht" lova, lovagolta a tulajdonos. III. Jeu de Barre, 1. Ferdinándy Elemér "Daniló" lova, lovagolta a tulajdonos. IV. Ugró-derby, 1. Gr. Almássy Pál "Terlinde" lova, lovagolta Binder Ottó V. Hölgyek bajnoki díja, 1. Br. Rohonczy Imre "Palfi" lova, lovagolta gr. Széchenyi Imre.

HUNGÁRIA-UT
Vasárnap délután ¼ órákor

Magyarország - Csehszlovákia
válogatott mérkőzés

46:56 arányban veszítettünk Olaszország ellen Bolognában

Bologna, október 2.
(A Hétfői Napló tudósítójától) Gyönyörű időben tízezer néző jelenlétében folyt le Bolognában vasárnap az olasz-magyar atlétikai verseny. A verseny részletes eredményei a következők:

800 méteres futamban: 1. Cominetti 1 perc 57.8 mp. II. Davoli 1 p. 58 mp. III. két méterrel mögötte Barsy. IV. Marton.

Magasugrás: 1. Kémárky 1.86 m. II. Orbán 1.83 m. III. Palmeri. IV. Baldierr.

400 méteres siktutás: 1. Gargiulo 49.2 mp. II. Sugár 50.6 mp. III. Carlini. IV. Szalay.

Dzszkosztvetés: 1. Marvalls 45.232 méter. II. Pighi 44.44 m. III. Egy. IV. Zemi.

1500 m siktutás: I. Garaventa 4:15.8 perc. II. Davoli. III. Gyulay. IV. Szerb.

100 m siktutás: I. Hajdu 11 mp. II. Maregatti. III. Reiser. IV. Raggambli.

Távolugrás: I. Torre 7.13 m. II. Püspöky T. III. Thomas. IV. Farkas.

Gerelyvetés: I. Szepes 61.253 m. II. Gyurkó. III. Dominiuti. IV. Carrini.

5000 m siktutás: I. Lippi 15.33 p. II. Boero. III. Papp. IV. Grosz.

Olympiai staféta: I. Olaszország 3:34.8 p.

Pontverseny: 56:46 az olaszok javára.

A bajnokcsapat megőrizte veretlenségét

Az Attila két pontot vitt haza Miskolcra. — Győzött a Sabária és a Bástya is. — Egy pontot szerzett a Bocskay

A vasárnapi sporteredmények homlokterében a Ferencváros-Ujpest derby mérkőzése állott. A bizalom természetesen az eddig még veretlen bajnokcsapat felé irányult, és a Ferencváros méltónak is bizonyult a bizalomra, mert ha mindjárt minimális gólkülönbség győzelemmel is, de megőrizte veretlenségét. Jó napjuk volt vasárnap az első profilla vidéki osztálynak is. Az Attila két pontot szerzett a Nemzetitől, győzött otthon a Bástya is és egy pontot szerzett a Bocskay is.

A Nemzeti gyengén játszó együttese csak az első husz percben volt veszélyes. A vezető gólt Remény I. rugta, melyre Siklóssy, Friesz, majd Pótolny fejele. A szünet után a nagy Attila felény, de gól csak az utolsó percekben esik Pótolny lovászhól. A Nemzetitől Volentik egy 11-est a felsőléte nek rugott, az Attilától pedig Siklóssy az oldalkapufának.

III. ker. FC — Bocskay 2:2 (2:0).

Az óbudai egyesítés kissé könnyen vette a dolgát, s a Bocskaynak így sikerült egy értékes pontot elhódítani ellenfelétől. A III. ker. FC góljait Konyor és Horváth révén érte el, a debreceniekét pedig Wampetich és Vincze volt eredményes.

Sabária — Vasas 5:2 (1:2)

A kitűnő szombathelyi egyesítés folytatja győzelmi sorozatát, amikor is a Vasast győzte le imponáló gólaránnyal. A Sabáriában különösen a csatárosok voltak kiválóak. A halves is megfelelően játszott. A Vasasoknál Wimmer gyengén védett. Az első gólt Bla u II. lövi, de nemskóra Stóffian kiegészít. A vezetést azonban újra a Vasas szerzi meg. Szentmiklóssy révén. A Sabária egy tizenegyesét átról. A második félidőben a Vasas csapat erősen beletökészik és Stóffian nyrja kiegyenlít. Most a Sabária erősen szorítja a Vasasokat és Mészáros megszerzi a vezetést. A Vasasnak alkalma volna kiegyenlí-

A Hungária gólnélküli döntetlenje a Spartával

A Rapid kiverte a Slaviát a közép-európai kupa küzdelmeiből

Bécs, október 2.
A Hungária két félidőn keresztül ostrom alatt tartotta a Sparta kapuját.

Bécs, október 5.
A Rapid legyőzi a Slaviát

Hungária-Sparta 0:0. A Hungária pompás játéka kellemes meglepetést keltett. Mindkét félidőn keresztül a Hungária támadott és csak a prágai közvetlen védelem kemény védőjátékának köszönhetően a csehek, hogy gólnélküli döntetlennel uszták meg a mérkőzést. Hírzer bombalövését Hochmann ejtette zsákmányul. A bíró két tizenegyes t nem adtt meg.

Rapid-Slavia 2:1 (0:1) (A Hétfői Napló bécsi tudósítójának telefonjelentése). A nagy meccsre 38.000 néző volt kíváncsi. A Rapid pompás játékkal érdemelte ki a győzelmet, míg a Slavia sorozatos hibái már az első félidőben előrevetették a vereség árnyékát. A vezetőgól a beciek főlénye ellenébe a Slavia éri el Puc révén az első félidő 24. percében következik be Wondrák lövéséből. A gól után a Rapid heves iramot dikált és az osztrákok pompás játéka a 35. percben éri el gyümölcsöt Wessely lövéséből.

tére, de Szentmiklóssy 11-esét Weinhardt bravurosan fogja. Végül is Vámos illetve Tárnok góljaival győz a Sabária.

Bástya — Kiseost 4:3 (1:2)
Az első ligabajnokkág vasárnapi fordulóján egyik hőse kétgólos ellenl a Bástya csapata, amely szegedi otthonában vasárnap Kispeszt pompás győztesét fogadta. Kispeszt az első félidőben Jeszám és Füstreter góljaival már 2-0-ra vezetett, amikor a Bástya belefutott. Nemskóra Abraham megszerezte a Bástya vezető gólját és néhány perc múlva már benn van Wahl kiegyenlítő gólla is. A második félidőben a Bástya forszirozza az iramot és újabb két góloz jut Wahl és Hős révén. A meccs ezután eldurul, ennek következménye Solit és Busch sérülése, továbbá Mondovits és Wegner kiállítása, Kispeszt Szabó góljával szépti az eredményt.

A Rákospalota

vezet a másodosztályu a ligában Somogyi előtt, a további sorrend a következő 3. Pesterzsbét, 4. Soroksár, 5. Kossuth, 6. Turul, 7. Erzsébetváros, 8. Husos, 9. Terézváros, 10. Bak-FC, 11. Városi, 12. Órás. Részletes eredmény a következők: Rákospalota-Husos 2:1 Kossuth-Bak FC 3:2, Pesterzsbét-Órás 3:1, Erzsébetváros-Városi 2:0, Soroksár-Terézváros 3:0, Somogyi-Turul 0:0.

A II. b) liga eredményei: Kanizsa-U. Törökves 4:0, Pécs Baranya-Előre Csaba 2:0, Szemere-Főváros 5:2, Liptóváros-II. ker. FC 5:4, Józsefváros-Salgó 3:1.

Vasárnapi sporthirek

× **Velvart Nándor jubiláris országúti kerékpárversenyének eredményel.** 30 kilométeres szeniorverseny. Győztes: Kaupert 59 p. 36 mp. 2. Lovass, 3. Paola. — 70 kilométeres verseny. 1. Kell 2 p. 17.07 mp. 2. Istenes, 3. Hartmann. — 100 kilométeres főverseny. 1. Vida 3 p. 17 p. 52 mp. 2. Lovass és Huszka. 4. Jakse. Vidagyőzelmé óvas alatt áll.

× **Az evezősport vasárnapi eseményel.** A Budapesti Evezős Club négyese vasárnap revánuskérdést nyújtott az FTC-nek a Springs-vándorúti úton szenedevett versenyegért. A négyes azonban nem sikerült, mert a BEC-négyes (Baja vezérezvező, Gyurkóczy, Szabó, Helyes, Markovics kormányos) 4 hosszal győzte le az FTC-t (Szabó vezérezvező, Nishe, Jaddy, Pollacek, Barta dt. kormányos). — A Sirály Evezős Club vasárnap rendezte meg rendezé évi tlvársenyét a szentendrei sziget alós csucsától. A 9 kilométeres távot elsőnek a Fehér Andor-négyese ezerte be kb. 60 méterrel.

× **A BEAC országúti atlétikai versenye.** 600 méter. 1. Belloni (MAC) 1 perc 25.6 mp. 200 méteres főiskolai siktutás. 1. Patz (BEAC) 22.2 mp. — 200 méter junior. 1. Gál (MTE) 24.2 mp. — 5000 méter. 1. Zöllner (MAC) 17 p. 53.6 mp. 2. Hrenyóvszky (MAC) Hármassugrás. 1. Képesi (MAC) 1278 cm. — 400 méteres gátutás: 1. Dénes (MAC) 58 mp. 200 méteres gát. 1. Kovács (MTK) 28.3 mp. 4x200 méteres staféta. 1. BEAC 1 p. 33.6 mp. 2. MAF. — Triatlon. 1. Pallaghy (BBCE) 6 pont, 2. Partzer (MAFC) 6 pont, 3. Kindziersky (BTC) 19 pont. — Gerelyvetés. 1. Tass (BTE) 5482 sm., 2. Szabó (Testnevelési Főiskola) 3. Gergő (MAFC) — Magasugrás. 1. Andor (MAC) 182 cm., 2. Rácz (FTC) — Dzszkosztvetés. 1. Kiss (OTE) 4030 cm., 2. Gyöngyösi (Testn. Főisk.) 3900 cm., 3. Tóth (MAFC).

× **Uj helyből tárolugró rekord a BSTE ifjúsági versenyén.** H. Sziklay Sándor (MAC) a BSTE ifjúsági versenyén 295 cm-re javította a helyből tárolugrás 293 cm-es ifjúsági rekordját. Főbb eredmények: Rudugrás: Lechner (LASE) 320 cm. Súlydobás. Kemény (MTK) 1115 cm. 200 méteres gátutás: Hortobágyi (MTK) 29.4 cm. 100 méteres: Nagy (KISZAK) 11.6 mp. Dzszkosztvetés: Madarász (SZAK) 4124 cm. 400 méteres Kauschky (FTC) 52 mp. Távolugrás: Goda (MAC) 642 cm. 1500 méter: Maurény Tibor (MAC) 4 p. 25 mp. Helyből távolugrás: H. Sziklay Sándor (MAC) 295 cm. Országos ifjúsági rekord!

Tomboló siker
a
Royal Orferumban

Nagy Endre
döntő sikerrel konferál a
Terézkörtü Szinpad
októberi műsorában
Kezdele 161 9 Telefon 265-54

A szerkesztésért és kiadásért felel:
Dr. ELEK HUGO
Kiadja:
A Hétfői Lapok* Ujsgállalet

Harsogó kacagás! A Steinhardt
SZKECCSNÉL RADIUSBAN

NYOMATOTT A GLOBUS NYOMDAI MINTÉZET É-T. KÖRFORGÓÉ FELN, BUDAPEST, VI., ARADI UCCÁ É. — NYOMDAIGAZGATÓ: HAVAS M.